

10. Keskiyö 9 p. lokakuuta

k:lo 9,30 illalla.

Päiväjärjestys.

Suomen Kuningassuvun vaali Siv. 121

Nimenuhdossa merkitään kaikki edustajat saapuvilla oleviksi.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

Suomen Kuningassuvun vaali.

Puhemies: Eduskunnan edellisessä täysi-istunnossa tekemän päätöksen mukaisesti on tässä täysi-istunnossa toimitettava Suomen kuningassuvun vaali. Esittelen siis tämän asian.

Keskustelu:

Ed. Antila: Pyydän saada ehdottaa että eduskunta valitsee Hessenin prinssin Fredrik Kaarlen Suomen kuninkaaksi hallitsemaan Suomen kuningaskuntaa sen valtiosäännön ja lakien mukaan, päättäisi oikeuttaa Hessenin prinssin Fredrik Kaarlen rintaperilliset hänen jälkeensä astumaan Suomen kuningaskunnan valtaistuimelle siinä järjestyksessä ja sillä tavoin kuin vastedes säädettävä vallanperimyslaki määrää sekä valtuuttaisi nykyisen puhemiesneuvoston jäsenet määräämään millä tavoin nämä eduskunnan päätökset ovat saatettavat Hessenin prinssin Fredrik Kaarlen tietoon.

Ed. Paasivuori: Minä en tule ottamaan osaa tähän valtiolliseen ilveilyyn ja panen vastalauseeni koko toimitusta vastaan.

Ed. Alkio: Jo äskeisessä suljetussa eduskunnan istunnossa esitin vastalauseen kuninkaan vaalin toimittamista vastaan. Nyt tässä avonaisessa istunnossa pyydän uudestaan esittää saman vastalauseen. Maalaisliiton eduskuntaryhmä koko-

naisuudessaan vastustaa jyrkästi ja ehdottomasti kuninkaanvaalin toimittamista 1772 vuoden hallitusmuodon 38 §:n mukaan, koska mainittu lainkohta ei ole Suomessa ollut voimassa sittenkun Suomi erosi Ruotsista. Niinikään eduskunnan viime joulukuun 6 päivänä yksimielisesti tekemää päätöstä, että Suomi oli oleva riippumaton tasavalta, ei ole purettu, vaikkakin eduskunta antamalla hallitukselle asiaksi ryhtyä valmistaviin toimiin kuninkaanvaalia varten on tehnyt sen kanssa ristiriitaisen päätöksen. Myöskään ei eduskunnan, jossa on vain hieman yli puolet eduskunnan laillisesta edustajalukumäärästä, pitäisi katsoa itseään asiallisesti oikeutetuksi ratkaisemaan äänestäjiin vetoamatta näin kauas kantavaa kysymystä. Jos kuitenkin eduskunnan enemmistö tästä kaikesta huolimatta päättää toimittaa kuninkaanvaalin, olen saanut toimekseni ilmoittaa kaikkien maalaisliiton edustajain puolesta sitä vastaan vastalauseemme. Me emme ota osaa kuninkaanvaaliin, joten vapautamme itsemme kaikesta siitä johduttavasta edesvastuusta.

Ed. Wrede: Jag ber att få biträda det af herr Antila framställda förslaget.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelun aikana on ed. Antila ed. Wreden kannattamana ehdottanut, että eduskunta valitsisi Hessenin prinssin Fredrik Kaarlen Suomen kuninkaaksi hallitsemaan Suomen kuningaskuntaa sen valtiosäännön ja lakien mukaan; päättäisi oikeuttaa Hessenin prinssin Fredrik Kaarlen rintaperilliset hänen jälkeensä astumaan Suomen kuningaskunnan valtaistuimelle siinä järjestyksessä ja sillä tavoin, kuin vastedes säädettävä vallanperimyslaki määrää, sekä valtuuttaisi nykyisen puhemiesneuvoston jäsenet määräämään, millä tavoin nämä eduskunnan päätökset ovat saatettavat Hessenin prinssin Fredrik Kaarlen tietoon. Muuta ehdotusta ei ole tehty.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Puhemies: Kun ehdotusta ei ole vastustettu, katson eduskunnan hyväksyneen sen.

Puhemiehen ja useimain edustajain noustua seisalleen lausuu tämän jälkeen

Puhemies: Eduskunta on siis päättänyt valita Hessenin prinssin Fredrik Kaarlen Suomen kuningaskaaksi hallitsemaan Suomen kuningaskuntaa sen valtiosääntönjalakien mukaan; päättänyt oikeuttaa Hessenin prinssin Fredrik Kaarlen rintaperilliset hänen jälkeensä astumaan Suomen kuningaskunnan valtaistuimelle siinä järjestyksessä ja sillä tavoin, kun vastedes säädettävä vallanpe-

rimyslaki määrää, sekä valtuuttanut nykyisen puhemiesneuvoston jäsenet määräämään, millä tavoin nämä eduskunnan päätökset ovat saatettavat Hessenin prinssin Fredrik Kaarlen tietoon.

Seuraava täysi-istunto on huomenna k:lo 12 päivällä.

Täysi-istunto päättyy k:lo 10 i. p.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Eino J. Ahla.